

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

19 липня 2016 р.

Київ

№ 340-р

Про закриття
провадження у справі

Антимонопольний комітет України (далі – **Комітет**), розглянувши матеріали справи № 129-26.13/148-13 про порушення Національною академією Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького (вул. Шевченка, 46, м. Хмельницький) законодавства про захист економічної конкуренції та подання з попередніми висновками від 05.07.2016 № 129-26.13/148-13/256-спр,

ВСТАНОВИВ:

1. ПРЕДМЕТ СПРАВИ

- (1) Предметом справи є порушення Національною академією Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького (далі – **Академія, відповідач**) (м. Хмельницький), законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 1 частини другої статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку освітніх послуг з військової підготовки студентів вищих навчальних закладів за програмою підготовки офіцерів запасу, шляхом встановлення таких цін на послуги, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

2. СТОРОНИ

- (2) Відповідачем у справі є **Академія**.
- (3) Відповідач є суб'єктом господарювання у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

3. ПРОЦЕДУРНІ ДІЇ

- (4) Комітет на підставі пункту 11 частини першої статті 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» провів дослідження ринку освітніх послуг з військової підготовки студентів вищих навчальних закладів за програмою підготовки офіцерів запасу.

- (5) Розпорядженням державного уповноваженого Антимонопольного комітету України від 20.11.2013 № 04/230-р розпочатий розгляд справи № 129-26.13/148-13 за ознаками вчинення Академією порушення, передбаченого пунктом 13 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», передбаченого пунктом 1 частини другої статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку освітніх послуг з військової підготовки студентів вищих навчальних закладів за програмою підготовки офіцерів запасу, шляхом встановлення таких цін на послуги, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (6) Комітет листом від 05.07.2016 № 130-26/08-7033 надіслав Академії копію подання про попередні висновки у справі від 05.07.2016 № 129-26.13/148-13/256-спр.
- (7) Академія листом від 08.07.2016 № 11/2960 (вх. № 10-01/6338ф від 11.07.2016) не надала заперечень та пропозицій щодо висновків, викладених у поданні.

4. ВИЗНАЧЕННЯ МОНОПОЛЬНОГО (ДОМІНУЮЧОГО) СТАНОВИЩА

4.1. Об'єкт аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

- (8) Відповідно до пункту 3.1 Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України від 01.04.2002 № 317/6605 (далі – Методика), об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який (які) випускається(ються), постачається(ються), продається(ються), придбавається(ються) (використовується(ються), споживається(ються)) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.

4.1.1. Суб'єкт господарювання

- (9) Відповідно до Методики визначення складу групи суб'єктів господарювання здійснюється шляхом установаження переліку незалежних суб'єктів господарювання, до складу яких входить суб'єкт (суб'єкти) господарювання, що випускає(ють), постачає(ють), продає(ють), придбаває(ють) (споживає(ють), використовує(ють)) конкретний товар (продукцію, роботи, послуги).
- (10) Суб'єктом господарювання у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» щодо визначення монопольного (домінуючого) становища у справі є Національна академія Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького.

4.1.2. Конкретний товар, який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цими суб'єктами господарювання

- (11) Національна академія Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького, зокрема, надає освітні послуги з військової підготовки у вищих навчальних закладах за програмою підготовки офіцерів запасу.
- (12) Саме освітні послуги з військової підготовки у вищих навчальних закладах за програмою підготовки офіцерів запасу є об'єктом аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища.

4.2. **Визначення переліку товарів та основних продавців, покупців цих товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище**

4.2.1. **Перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання**

- (13) Відповідно до Методики перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з (товарних груп), які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).
- (14) Визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється, виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик, умов споживання, умов реалізації та цін.
- (15) Згідно зі статтею 1 Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» (далі – Закон) військовий обов'язок, зокрема, включає підготовку громадян до військової служби.
- (16) Стаття 8 Закону визначає, що підготовка громадян України до військової служби включає:
- патріотичне виховання;
  - допризовну підготовку;
  - підготовку призовників з військово-технічних спеціальностей;
  - підготовку у військових оркестрах, військових ліцях та ліцях з посиленою військово-фізичною підготовкою;
  - підготовку до вступу у вищі військові навчальні заклади та військові навчальні підрозділи вищих навчальних закладів;
  - **військову підготовку у вищих навчальних закладах за програмою підготовки офіцерів запасу;**
  - фізичну підготовку;
  - лікувально-оздоровчу роботу;
  - підвищення рівня освітньої підготовки, вивчення державної мови.
- (17) Стаття 11 Закону визначає, що військова підготовка громадян України за програмою підготовки офіцерів запасу проводиться у вищих військових навчальних закладах та у військових навчальних підрозділах вищих навчальних закладів.
- (18) Військова підготовка громадян України за програмою підготовки офіцерів запасу проводиться з метою забезпечення Збройних сил України, інших військових формувань, а також правоохоронних органів спеціального призначення та Державної спеціальної служби транспорту необхідною кількістю військово навчених громадян для:
- виконання військового обов'язку в запасі;
  - проходження військової служби за контрактом або за призовом осіб офіцерського складу;
  - проходження служби у військовому резерві Збройних сил України та інших військових формуваннях, а також
  - забезпечення реалізації права громадян на рівні можливості у виборі професії шляхом здобуття додаткових знань, умінь і навичок, необхідних для належного

виконання військового обов'язку в запасі у мирний час, обов'язків військової служби у воєнний час та для майбутньої професійної діяльності.

Споживчі характеристики та умови споживання і надання досліджуваних послуг

- (19) Відповідно до Закону військова підготовка за програмою підготовки офіцерів запасу включається до навчальних планів вищого навчального закладу як окрема навчальна дисципліна. Програми військової підготовки розробляються згідно з вимогами кваліфікаційних характеристик офіцерів запасу за відповідною військово-обліковою спеціальністю. Порядок розроблення та затвердження кваліфікаційних характеристик офіцерів запасу та програм військової підготовки офіцерів запасу визначається Міністерством оборони України.
- (20) Громадянам України, які мають освітній ступінь вищої освіти не нижче бакалавра, пройшли повний курс військової підготовки за програмою підготовки офіцерів запасу, склали встановлені іспити та атестовані до офіцерського складу, присвоюється відповідне первинне військове звання офіцера запасу. У разі потреби вони за наказом Міністра оборони України підлягають призову для проходження військової служби осіб офіцерського складу.
- (21) Громадяни України, які не атестовані для присвоєння військового звання офіцерського складу після закінчення вищого навчального закладу і не пройшли строкової військової служби, підлягають призову на строкову військову службу з урахуванням, за можливості, фаху, який вони здобули у вищому навчальному закладі, або за спорідненими військово-обліковими спеціальностями.
- (22) Перелік військово-облікових спеціальностей, за якими ведеться військова підготовка громадян України за програмою підготовки офіцерів запасу, та обсяги підготовки за такими спеціальностями визначаються за поданням Генерального штабу Збройних Сил України Міністерством оборони України за погодженням з центральним органом виконавчої влади в галузі освіти і науки.
- (23) Важливо, що до 14.12.2015 діяла Інструкція про організацію підготовки офіцерів запасу з числа студентів вищих навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства оборони України та Міністерства освіти і науки України від 11.11.2004 № 531/857, зареєстрована в Міністерстві юстиції України 29.11.2004 № 719/1289 (далі – **Інструкція**).
- (24) Відповідно до пункту 1.2.3 розділу 1 Інструкції військова підготовка студентів проводиться у військових навчальних підрозділах (військових інститутах, на факультетах та кафедрах військової підготовки) вищих навчальних закладів або у вищих військових навчальних закладах.
- (25) У разі відсутності у вищого навчального закладу військового навчального підрозділу військова підготовка студентів може здійснюватися на підставі договорів про військову підготовку студентів за програмою офіцерів запасу у:
- вищих військових навчальних закладах або у
  - військових навчальних підрозділах інших ВНЗ.
- (26) Починаючи з 14.12.2015, діє нова редакція Інструкції про організацію військової підготовки громадян України за програмою підготовки офіцерів запасу, затверджена наказом Міністерства оборони України та Міністерства освіти і науки України від

14.12.2015 № 719/1289, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 31.12.2015 № 1678/28123 (далі – **нова редакція Інструкції**).

- (27) Відповідно до пункту 3 розділу I нової редакції Інструкції військова підготовка проводиться у військових навчальних підрозділах вищих навчальних закладів або у вищих військових навчальних закладах.
- (28) Громадяни, які навчаються у вищих навчальних закладах, що не мають військових навчальних підрозділів, можуть проходити військову підготовку у:
- ВНЗ, що мають такі підрозділи (військові навчальні підрозділи), або у
  - вищих військових навчальних закладах.
- (29) При цьому громадяни мають право вибору вищого навчального закладу (вищого військового навчального закладу), на базі якого вони бажають проходити військову підготовку.
- (30) У тому числі здобувачі вищої освіти тих ВНЗ, що мають військові навчальні підрозділи, за умови відповідності спеціальностей, які вони мають або здобувають у ВНЗ, військово-облікової спеціальності, за якою проводиться підготовка офіцерів запасу.
- (31) Отже, обмежень для студентів щодо вибору ВНЗ для проходження навчання за програмою підготовки офіцерів запасу не існує.
- (32) Тобто, отримати відповідну послугу у ВНЗ мають можливість студенти, які навчаються за основним напрямом підготовки (навчання) такого ВНЗ, а також студенти інших ВНЗ, у тому числі які розташовані в інших регіонах.
- (33) Відповідно до пункту 3.4 розділу 3 Інструкції військова підготовка студентів зазвичай планується та проводиться один навчальний день на тиждень (методом «військового дня») протягом двох-трьох років навчання і завершується за рік до закінчення ВНЗ.
- (34) Відповідно до пункту (статті) 10 розділу III нової редакції Інструкції 2 військова підготовка громадян планується та проводиться протягом одного навчального дня на тиждень (методом проведення «військового дня») строком до двох років навчання.
- (35) Отже, студент має можливість проходити навчання за програмою підготовки офіцерів запасу один день на тиждень, що надає студенту можливість вільного переміщення (проїзду) в інший регіон та вибору ВНЗ для отримання послуги.
- (36) За інформацією, наданою Академією листом від 27.04.2016 № 31/1796 (вх. № 10-130/4075 від 04.05.2016), у 2012 році між Академією та Вінницьким торгівельно-економічним інститутом Київського національного торгівельно-економічного університету був укладений договір щодо військової підготовки студентів Вінницького торгівельно-економічного інституту з програмою підготовки офіцерів запасу.
- (37) Тобто, в Академії отримували (отримують) послугу студенти, які навчалися (навчаються) за основною спеціальністю у Вінницькому торгівельно-економічному інституті Київського національного торгівельно-економічного університету (м. Вінниця, Вінницька обл.).

- (38) Крім Академії, у Хмельницькій області послугу надає Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка (далі – **Університет**) (м. Кам'янець-Подільський).
- (39) Кам'янець-Подільським національним університетом імені Івана Огієнка листом від 26.04.2016 № 07-04/364 (вх. № 10-120/4085 від 04.05.2016) надано перелік ВНЗ, студенти яких проходили/проходять навчання в Університеті за програмою офіцерів запасу за 2010 – 2016 навчальні роки, зокрема:
- Вінницький національний аграрний університет (м. Вінниця);
  - Вінницький кооперативний інститут (м. Вінниця);
  - Тернопільський національний економічний Університет (м. Тернопіль);
  - Тернопільський інститут соціальних та інформаційних технологій (м. Тернопіль);
  - Тернопільський національно економічний університет (м. Тернопіль);
  - Хмельницький національний університет (м. Хмельницький);
  - Міжрегіональна академія управління персоналом (м. Хмельницький);
  - Хмельницький університет управління та права (м. Хмельницький);
  - Буковинський державний фінансово-економічний університет (м. Чернівці);
  - Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича (м. Чернівці);
  - Київський національний авіаційний університет (м. Київ);
  - Київський національний університет харчових технологій (м. Київ);
  - Національний технічний університет «Київський політехнічний інститут» (м. Київ);
  - Івано-Франківський університет права імені короля Данила Галицького (м. Івано-Франківськ).
- (40) Із зазначеного випливає, що студенти ВНЗ фактично отримують послугу в будь-якому ВНЗ за власним вибором навіть за межами областей, в яких проходить навчання.
- (41) Разом з цим, наведена інформація, зокрема, свідчить, що студенти, які навчаються за основною спеціальністю в місті Хмельницькому, також їздять отримувати послугу до міста Івано-Франківська, у тому числі до Університету.
- (42) Відповідно до інформації, наданої Академією та Університетом, кількість студентів, які проходили/проходять в Академії та Університеті навчання за програмою підготовки офіцерів запасу за 2010 – 2016 навчальні роки, наведена в таблиці:

Рік	Академія		Університет	
	Кількість студентів Академії	Кількість студентів інших ВНЗ	Кількість студентів Університету	Кількість студентів з інших ВНЗ
2010	-	106	142	667
2011	-	121	146	643
2012	16	88	152	672
2013	17	50	145	745
2014	16	61	133	552
2015	18	57	121	472
2016	<i>Інформація відсутня</i>	<i>Інформація відсутня</i>	121	472

- (43) Зазначене свідчить про те, що більшість студентів отримує послугу в Університеті, крім того, і в Академії, і в Університеті послугу отримують як студенти, що навчаються в цьому ж ВНЗ, так і студенти інших ВНЗ.
- (44) Враховуючи викладене, освітні послуги з військової підготовки за програмою підготовки офіцерів запасу, які надають різні суб'єкти господарювання, стосовно споживчих характеристик, умов споживання та надання мають для споживачів ознаки аналогічного (подібного) товару.

Ціна досліджуваних послуг

- (45) За інформацією, наявною в Комітеті, вартість навчання за програмою підготовки офіцерів запасу у 2016 році за весь період навчання в Академії становить 12 400 грн, в Університеті – 12 500 грн.
- (46) **Отже, стосовно ціни, послуги з військової підготовки за програмою підготовки офіцерів запасу, які надають різні суб'єкти господарювання, мають для споживачів ознаки аналогічного (подібного) товару.**

4.2.2. Перелік основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів) послуг

- (47) Військову підготовку за програмою підготовки офіцерів запасу на добровільних засадах проходять громадяни України, які мають або здобувають освітній ступінь вищої освіти не нижче бакалавра, придатні до військової служби за станом здоров'я та морально-діловими якостями, **які відповідно є споживачами зазначеної послуги.**
- (48) Як уже зазначалося, військова підготовка за програмою підготовки офіцерів запасу проводиться у вищих військових навчальних закладах та у військових навчальних підрозділах вищих навчальних закладів.
- (49) Відповідно до пункту 8 статті 11 Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» перелік вищих навчальних закладів, на базі яких здійснюється військова підготовка громадян України за програмою підготовки офіцерів запасу, визначається Кабінетом Міністрів України за поданням Міністерства оборони України, погодженим з відповідними центральними органами виконавчої влади.
- (50) Так, постанова Кабінету Міністрів України від 01.02.2012 № 48 «Про затвердження Порядку проведення військової підготовки студентів вищих навчальних закладів за програмою підготовки офіцерів запасу» (далі – **Постанова № 48**) містить перелік вищих навчальних закладів, на базі яких проводиться військова підготовка (далі – **Перелік ВНЗ**).
- (51) Звідси надавачами освітньої послуги з військової підготовки за програмою підготовки офіцерів запасу з військової підготовки є вищі навчальні заклади (далі – **ВНЗ**), які увійшли до Переліку ВНЗ та відповідно вважаються суб'єктами господарювання у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».
- (52) На цей час кількість ВНЗ, на базі яких проводиться військова підготовка, тобто які надають освітню послугу з військової підготовки за програмою підготовки офіцерів запасу, становить 50.
- (53) Отже, кількість суб'єктів господарювання, які мають право надавати освітні послуги з військової підготовки за програмою підготовки офіцерів запасу, на ринку обмежена.

- (54) У той же час згідно з Постановою № 48 Національна академія Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького входить до Переліку ВНЗ і відповідно має право надавати послуги з військової підготовки студентів за програмою підготовки офіцера запасу.

4.3. Визначення товарних меж ринку

- (55) Відповідно до Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.
- (56) Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється з переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності, якими, зокрема, є: подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання тощо; подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників тощо; наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи); відсутність суттєвої різниці в цінах; взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва, тобто здатності виробників запропонувати нові товари на заміну існуючих.
- (57) Згідно з Методикою при проведенні дослідження необхідно враховувати, що взаємозамінні товари належать до групи однорідних товарів (товарних груп), які розглядаються споживачем як один і той же товар (товарна група), і які можуть бути стандартизовані або диференційовані.
- (58) Стандартизованими товарами (товарними групами) можуть вважатися товари, які мають єдину систему показників, параметрів, що характеризують товар, і у виробництві яких використовуються єдині чи однакові технічні стандарти, технічні умови, стандарти застосування тощо.
- (59) Послуга з військової підготовки студентів вищих навчальних закладів за програмою підготовки офіцерів запасу надається ВНЗ у галузі вищої освіти студентам ВНЗ III або IV рівня акредитації денної форми навчання, які є громадянами України, придатні до військової служби за станом здоров'я та морально-діловими якостями.
- (60) Відповідно до абзацу другого пункту 5 Порядку проведення військової підготовки студентів вищих навчальних закладів за програмою підготовки офіцерів запасу, затвердженого Постановою № 48 (далі – **Порядок**), для проведення військової підготовки здобувачів вищої освіти, які навчаються у ВНЗ, що не має військового навчального підрозділу, укладається договір про проведення такої підготовки та умови її фінансування між зазначеним ВНЗ та ВНЗ, на базі військового навчального підрозділу якого проводиться військова підготовка, чи вищим військовим навчальним закладом.
- (61) Надання послуги в Академії відбувається за однією військово-обліковою спеціальністю.
- (62) Визначення обсягів підготовки за військово-обліковою спеціальністю здійснюється Міністерством оборони України за поданням Генерального штабу Збройних сил України за погодженням з Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України.
- (63) Враховуючи викладене, у тому числі споживчі якості, умови споживання та надання послуг військової підготовки студентів вищих навчальних закладів за програмою

підготовки офіцерів запасу, такі послуги є взаємозамінними – споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання послуг одного ВНЗ до послуг іншого.

- (64) Отже, товарними межами ринку є послуги з військової підготовки студентів вищих навчальних закладів за програмою підготовки офіцерів запасу.**

4.4. Визначення географічних меж ринку

- (65)** Територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів товарної групи), є неможливим або недоцільним. При цьому, зокрема, можуть враховуватися:

- фізичні і технічні характеристики товару (товарної групи);
- технологічні зв'язки між виробниками і споживачами;
- співвідношення цін, зокрема рівень співвідношення цін на певні товари (товарні групи) у межах цього ринку, прийнятний для виробників чи споживачів;
- можливості щодо переміщення попиту на товар (товарну групу) між територіями, які за припущенням входять до одного географічного ринку, зокрема можливість збереження рівня якості і споживчих властивостей товару (товарної групи) при транспортуванні;
- рівень транспортних витрат, включаючи особливості транспортування товару (товарної групи);
- наявність на відповідній території та рівень бар'єрів на вивезення чи ввезення товару (товарної групи), а саме: адміністративних бар'єрів; економічних й організаційних обмежень; впливу вертикальної (горизонтальної) інтеграції; бар'єрів, що пов'язані ефектом масштабу виробництва; бар'єрів, що базуються на абсолютній перевазі рівня витрат; бар'єрів, пов'язаних з розмірами капітальних витрат або обсягів інвестицій, що необхідні для вступу на певний товарний ринок; обмежень щодо попиту; екологічних обмежень; бар'єрів, що перешкоджають виходу з ринку, тощо;
- місце розташування специфічних груп споживачів;
- рівень цін на певні товари (товарні групи) на відповідних суміжних територіях, можливість переміщення пропозиції товару (товарної групи) між цими територіями.

- (66)** При остаточному визначенні територіальних (географічних) меж ринку визначальною є менша здатність до переміщення або попиту, або пропозиції.

- (67)** Враховуючи описані вище споживчі якості послуги, майже однакові ціни на послуги, що надаються різними суб'єктами господарювання, вільну можливість щодо переміщення попиту на послугу в межах України, ринок освітніх послуг з військової підготовки студентів вищих навчальних закладів за програмою підготовки офіцерів запасу можна вважати загальнодержавним.

- (68) Враховуючи викладене, ринок освітніх послуг з військової підготовки студентів вищих навчальних закладів за програмою підготовки офіцерів запасу є загальнодержавним.**

4.5. Часові межі ринку

- (69)** Відповідно до Методики часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило - рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між

продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару із сталою структурою.

- (70) **Ринок освітніх послуг з військової підготовки студентів вищих навчальних закладів за програмою підготовки офіцерів запасу характеризується сталою структурою протягом періоду з 2010 по теперішній час.**

4.6. Можливість установаження монопольного (домінуючого) становища

- (71) Як зазначалося вище, на цей час існує 50 ВНЗ, на базі яких проводиться військова підготовка, тобто які надають освітню послугу з військової підготовки за програмою підготовки офіцерів запасу.
- (72) При цьому зазначені послуги, які надають різні суб'єкти господарювання, є взаємозамінними – споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання послуг одного ВНЗ до послуг іншого.
- (73) **Звідси Академія зазнає значної конкуренції з надання послуги, у тому числі з боку Університету, що свідчить про відсутність у неї монопольного (домінуючого) становища на загальнодержавному ринку освітніх послуг з військової підготовки студентів вищих навчальних закладів за програмою підготовки офіцерів запасу.**
- (74) За результатами розгляду справи встановлено, що Академія діє на загальнодержавному ринку освітніх послуг з військової підготовки студентів вищих навчальних закладів за програмою підготовки офіцерів запасу та не займає монопольного (домінуючого) становища на ньому.
- (75) Відповідно до абзацу сьомого статті 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції» розгляд справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції підлягає закриттю без прийняття рішення по суті, зокрема, якщо є інші підстави, передбачені законом.

5. ВИСНОВКИ КОМІТЕТУ У СПРАВІ

- (76) **Отже, як встановлено матеріалами справи, Академія діє на загальнодержавному ринку освітніх послуг з військової підготовки студентів вищих навчальних закладів за програмою підготовки офіцерів запасу та не займає монопольного (домінуючого) становища на ньому.**
- (77) Відповідно до абзацу сьомого статті 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції» розгляд справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції підлягає закриттю без прийняття рішення по суті, зокрема, якщо є інші підстави, передбачені законом.

Враховуючи викладене, відповідно до статей 7 і 13 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», частини третьої статті 48 і абзацу сьомого статті 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та пунктів 32 і 36 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції

розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами), Антимонопольний комітет України

ПОСТАНОВИВ:

Закрити провадження у справі № 129-26.13/148-13.

Рішення може бути оскаржене до господарського суду міста Києва у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Голова Комітету

Ю. ТЕРЕНТЬЄВ